

13/11

Arad
2

Anul LVII.

Nr. 9

Arad, 26 Februarie 1933

BISERICA ȘI ȘCOALA
 REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ
 ORGANUL OFICIAL AL EPĂRĂRII ORTODOXE ROMĂNE A ARĂDULUI

Luptă și Evlavie.

Intre numeroasele lupte pe cari le-a purtat biserica cu asupritorii și vrăjmașii ei, a fost și lupta pentru închinarea la icoane. Timp de peste o sută de ani a trebuit să lupte Creștinismul pentru *cultul icoanelor și al sfinților*. A fost necesară o luptă de peste o sută de ani, ca să poată intra în mintea unor oameni adevărul, că sfinții cari au trăit o viață religioasă și morală desăvârșită, au drept la un cult deosebit din partea noastră, — și că închinarea la icoane se referă la original, la chipul pe care îl reprezintă și nu la văpseaua, lemnul sau metalul din care este lucrată. O sută de ani a trebuit să lupte biserica, pentru ca să lămurească și să fie înțeles acest adevăr, atât de simplu și atât de limpede. Biruința acestui adevăr, care totdeauna triumfă, a prilejuit la 842 așezarea sărbătoarei Duminică Ortodoxiei.

La Duminică Ortodoxiei comemorăm luptele și biruințele învățături celei drepte și adevărate, adică ortodoxe, asupra erorilor și ereziilor.

Din lupta pentru cultul icoanelor și al sfinților, noi desprindem astăzi atitudinea pe care trebuie să o luăm în fața bisericii, și poziția pe care trebuie să o aibă Ortodoxia în fața viitorului: lupta și evlavie. Cine luptă și cine se închină cu evlavie, *trădește*; cine nu face acest lucru, *moare*.

Mântuitorul nostru a zis: „Nu socotiți că am venit să aduc pace pe pământ, n'am venit să aduc pace, ci sabie” (Matei 10, 34), adică *luptă* între bine și rău, între lumină și întunec, între cer și pământ. Luptăm ca să ne apărăm altarele și credința, luptăm ca să trezim conștiința religioasă și morală și ca să ne mântuim, luptăm ca să umplem biserica de

credincioși, cari împlinesc tainele lui Hristos, să îndulcim mizeriile și să desăvârșim viața socială. Luptăm ca să biruim.

Biserica este ca și viața: o corabie care plutește pe marea vieții, ca să ne treacă dela un țarm necunoscut, la altul tot necunoscut. Cine a văzut marea își poate închipui ce înseamnă *lupta cu valurile*. Când marea este liniștită, corăbioara plutește ușor. Când marea e furtunoasă, trebuie vâslit cu mai multă putere și cu mai mare atențiune. Așa e viața, așa e și biserica. Are de luptat cu valurile minciunilor, păcatelor, greutăților și mai presus de toate cu materialismul epocii noastre, fie el filozofic sau practic, agresiv, ori pașnic, și în contra tuturor „*principiilor mincinoase*”.

Lupta noastră pentru adevăr și credință este o alergare nobilă, izvorâtă din dragostea lui Dumnezeu și a oamenilor.

Alături de luptă așezăm *evlavie* ca principiu călăuzitor în viitor. Ceeace face lupta în extensiune, întregeste și desăvârșeste evlavie în adâncime. Expansiunea uneia se completează în intensitatea mistică a celeilalte.

Nici nu bănuim ce putere mare reprezintă evlavie. Ca și umilința, ea este o virtute eroică și sfântă, care merge până la moarte.

Părinții noștri au fost luptători, căci pentru legea lor au luptat pe viață și pe moarte. Până la mucenicie s'au luptat. Dar pe cât au fost de hotărâți în lupta de apărare a legii, pe atât au fost de evlavioși, cucernici și umiliți. *Nicderi nu aflăm o mai aleasă frumusețe de suflet ca la strămoșii noștri, cari se luptau cu credință și se rugau cu evlavie.*

De aceea *astăzi*, când la Cluj se pun temeliele unei „frății” ortodoxe, care va avea menirea să cultive tradiția noastră națională în *senzul luptei și evlaviei străbune*, salutăm cu încredere și bucurie nouă Oastea a Domnului.

Glasul giei și al conștiinței ne cheamă ca să ne reculegem și să dăm mâna, înfrățindu-ne în lupta pentru întărirea bisericii ortodoxe, care este singura putere de echilibrare a sufletului nostru național. „Marele vindecător este Hristos și doctrina Lui Mântuitoare. A duce pe Iisus în familie, în societate și în viața publică, iată mijlocul singur de scăpare și de înzdrăvenire a Statului nostru“. Cu cât ne vom însuși mai de vreme acest adevăr, cu atât mântuirea va fi mai aproape de noi, de viața, familia și Țara noastră.

Noi vrem o renaștere. Un ritm nou de viață religioasă și morală în țara și în biserica noastră. Dorim și vrem o viață nouă, o viață de *trăire* sinceră a învățăturilor pe cari le propoveduește Creștinismul. Acest lucru se va împlini cu condiția ca să smulgem din suflete egoismul și mândria, și în locul lor să așezăm iubirea și dreptatea lui Dumnezeu.

Dar acest deziderat al vieții religioase și morale se va împlini numai atunci, când vom urma cu dragoste și devotament pilda biruitorilor din trecut, cari s'au luptat cu credință și s'au rugat cu *adâncă evlavie*.

Pr. Il. V. Felea.

P. S. Sa Episcopul Grigorie la Lipova

Duminecă dimineața în 19 l. c. P. S. Sa Episcopul Grigorie a plecat la Lipova, însoțit de părinții Păcățianu, Georgia și Cioroianu, ca să sfințească noul palat al primăriei și să cunune pe fica dlui ministru Bocu. La ora 10 P. S. Sa a pontificat sf. liturghie în frumoasa biserică din Lipova, asistat de suita din Arad, precum și protopopii Givulescu și Mănuilă, apoi preoții Debău și Crăciun și diaconul Măcinic. După sfânta liturghie, s'a format o procesiune impozantă la primărie. Primăria din Lipova este o clădire impozantă, edificată la stăruințele dlui Bocu. Aici P. S. Sa a făcut sfințirea apei și a stropit cu aghiazmă apartamentele grandiosului palat. La fine P. S. Sa a rostit în fața publicului select — erau mulți oaspeți din București — o impresionantă cuvântare. La ora 2 d. m. s'a dat un banchet.

După masă la ora 7 s'a celebrat de P. S. Sa și clerul ce servise la sf. liturghie, cununia ficei dlui Bucu, Ligia Bocu cu inginerul I. Geor-

gescu din București, fiind nași dnii Maniu și Titulescu, reprezentați prin dna și dl Bocu.

Intre oaspeți erau prințul Ghica, Iorgu, d. Lupu fost ministru, prefectii Lazar din Arad și Băran din Timișoara, precum și altă lume intelectuală din țară.

P. S. Sa a donat tinerei părechi o sf. scriptură într'o legătură splendidă.

Duminecă noaptea P. S. Sa a sosit acasă dela Lipova.

Păgânizarea cugetării.

Sunt convins că nu greșesc nici nu exagerez, dacă spun că nu există om cu mintea sănătoasă care să fie mulțumit cu actualele împrejurări de viață. Toți oamenii cu scaun la judecată sunt de acord, că omenirea are urgentă și absolută trebuință de reforme, că omenirea are lipsă de o primenire de sânge, dar mai ales are trebuință de primenire sufletească. În toate lagărele, în toate partidele se cercetează, se caută, se studiază cauzele și autorii nenorocirilor cari s'au abătut asupra omenirii. Unii socotesc că pricina nenorocirilor de tot soiul ar zace în faptul că averile pământești, că bunurile materiale nu sunt împărțite după dreptate, alții găsesc pricina nenorocirilor în răutatea înăscută și de neschimbat a naturii omenești. Unii cred că pricina ar fi spiritul de intoleranță, care se manifestă la diferitele clase sociale, alții sunt de părere că Biserica și creștinismul ar fi piedeca principală în calea progresului uman. Sunt iarăși unii cari aruncă toată vina asupra statului, care știe să ceară numai sacrificii dela cetățeni, dar nu este capabil să facă nimic pentru cei cari îl susțin. Vor avea fără îndoială un sâmbure cât de mic de dreptate și unii și alții, dar izvorul, păcatul principal din care izvoresc nenorocirile de azi, în ciuda tuturor acestor teorii, nu este nici descoperit, nici arătat. Pricina tuturor relelor, cari ne bântuie și de pe urma cărora suferim cu toții astăzi, nu zace nici în dorința generală după plăceri, precum nici nu în dorul de câștiguri materiale ale unora și nici nu în invidia și pizma altora, pricina relelor de azi nu zace nici în nepăsarea unora, precum nici în fanatismul altora, ci pricina tuturor relelor zace în faptul că viața omenirii din zilele noastre este fără temel, fără bază. Viața omenească a fost scoasă, a fost desrădăcinată din izvorul ei, adică din *Dumnezeu*. Instrăinarea omului de Dumnezeu, laicizarea vieții este baccilul care

a pricinuit boala de care suferă azi omenirea întreagă. Fie că acest baccil pricinuitor de boală se manifestă când pe teren social, când pe teren politic, în viața particulară sau în viața spirituală a omenirii, cauza pricinuitoare de boală este în toate cazurile una și aceeași: înspăimântătoarea înstrăinare a omului modern de Dumnezeu. Afirmațiunea aceasta se va părea multora drept o sperietoare, drept vorbă pe care numai un preot o poate spune, totuși îndrăznesc să suțin cu toată convingerea că ori cine își ia osteneala nu numai să critice și să se plângă, din cauza stărilor neprielnice în cari ne este dat nouă celor de azi să trăim, ci oricine își va da osteneală să cerceteze, să caute și pricina relelor de pe urma cărora suferim cu toții, va ajunge să se convingă că toate marile progrese, cu cari se mândrește vremea noastră, în fond nu sunt decât biete nule, fiindcă le lipsește unitatea dădătoare de valoare și sens, le lipsește legătura de viață cu Dumnezeu cel viu. Precum un șir întreg de nu le ajunge să reprezinte o valoare numai dacă în capătul șirului se așează o unitate, la fel stau lucrurile și cu realizările omenești. Deocamdată ne vom mărgini să analizăm înstrăinarea cugetării omenești de Dumnezeu. Nici odată, de când există om pe fața pământului, nu s'a studiat și nici nu s'au făcut atâtea cercetări științifice precum se face acest lucru în zilele noastre. Dorul de a ști, de a cunoaște, este cea mai mare patimă, cea mai mare pasiune a omului modern, de aceea recolta muncii academice nici odată n'a fost mai îmbelșugată, decât în zilele noastre. Reprezentanții științelor, în primul rând reprezentanții acelor științe cari contribuie la câștiguri materiale, deci în primul rând reprezentanții științelor naturale, putem spune că sunt — fără să exagerăm — regii necoronati ai lumii întregi. Desigur acești savanți nu trăiesc ca regii, ci trăiesc ca niște bieți salahori, în timp ce se nevoesc să răpească naturii secret după secret. Acești oameni umplu lumea de noi și noi ipoteze, de presupuneri și de mereu noi invenții. Iar noi, cei mai mici decât ei din acest punct de vedere, îi admirăm și suntem mândri de succesele lor. Dacă știința însemnează putere, atunci noi cei de azi nu mai putem fi departe de atotputere, — așa s'ar crede măcar. Dar când stai să judeci, te convingi că din nourii științei de azi nu vrea nici decum să se pogoare nici măcar un singur strop de rouă binefăcătoare. Sufletele sunt bântuite de nervozitate și de nemulțumire. Toți ucenicii, toți elevii acestor maestri ai cugetării și științei moderne,

oamenii din zilele noastre, nu au devenit, de pe urma științei primite, nici mai iubitori de viață și nici mai puternici în viață. Știința modernă are o rană adâncă, pe care nu îndrăznește s'o arate și nici s'o recunoască, cu atât mai puțin s'o vindece. Știința modernă poartă în sine un go, un întunec, în care nu îndrăznește să intre și pe care nu cutează să-l lumineze. Este adevărat problema Dumnezeu. Se crede că problema Dumnezeirii trebuie lăsată exclusiv în seama credinței oarbe. Știința nu vrea să se pronunțe în această chestiune. Aceasta este, evident, cazul cel mai bun, fiindcă obișnuit știința la atitudine hotărâtă împotriva credinții în Dumnezeu. — Vom ajunge nu peste mult să cunoaștem toate stelele de pe cer, toate legile fundamentale ale naturii, ființa lucrurilor, tainele vieții organice, dar în schimb omul de azi nu mai cutează să pună întrebarea de unde vin toate și ce se va alege din toate câte există? Viața sufletească, psihicul omului a fost experimentat cu aparate ingenioase, însă nu îndrăznesc învățații să mărturisească în auzul lumii întregi că, în ciuda cercetărilor și analizărilor lor, totuși a mai rămas în psihicul omului un grăunte necercetat și neexperimentat, un ce viu, care este transcendental, dar care totuși se manifestă ca o realitate concretă, un ce, pe care creștinii îl numesc suflet. Se studiază cu multă sârguință cauzele cari au hotărât mersul istoriei și savanții găsesc tot felul de factori cari au influențat mersul evenimentelor din trecutul omenirii; stări economice, idei, personalități, oameni geniali, instincte și puteri răscolite în masele mari ale popoarelor — și totuși socoteala istorică nu se poate încheia, oamenii uită adevărat cel mai însemnat factor care a jucat rol în istorie — Pronia Dumnezeiască. Omul filozofează asupra ființei lucrurilor, asupra ființei statului, a dreptului, a personalității și toate filosofările rămân infructuoase, fără rezultat, fiindcă nu au curajul ca dela fizică să se ridice la metafizică, dela filozofie la teologie, și nici că se poate altfel, fiindcă omul de azi nu se poate decide ca tainele, secretele acestei lumi să se lase luminate de razele tainei Dumnezeiești. Și așa se face că se petrece, cu omul trudit de cugetare adâncă din zilele noastre, tragedia lui Faust, care în ciuda dorului ce îl stăpâna de a ști, la sfârșit s'a văzut în fața nimicniciei și desperării. Dar în toată această tragedie ceea ce este mai trist este faptul că nu poți avea nici un fel de milă față de știința modernă, fiindcă ea suferă de pe urma propriei sale agoniseli. Cea mai mare greșală a științei moderne este nesinceritatea

ei conștientă, fiindcă știința modernă este gata să presupună orice și să creadă orice numai activitatea și conducerea neîncetată a Dumnezeuului celui viu în lume nu vrea să o creadă, nici s'o accepte.

Comitetul pentru organizarea asociației generale Frăția Ortodoxă Română Cluj.

CONVOCARE

Comitetul de inițiativă din Cluj pentru înființarea unei organizații generale a mirenilor ortodocși din Mitropolia Ardealului, invită cu dragoste frățească obștea ortodoxă la

Adunarea generală de constituire

care va avea loc la Cluj, în ziua de 5 Martie a. c. (Duminică ortodoxiei), în sala Teatrului Național.

La această mare manifestare ortodoxă și națională vor lua parte toți ierarhii Mitropoliei ardelen.

ORDINEA DE ZI:

Sâmbătă, 4 Martie, ora 6 p. m. *slujba privegherii* în amândouă bisericile ortodoxe.

Duminică, 5 Martie ora 8 a. m. *liturghie arhierască* în amândouă bisericile ortodoxe.

Ședința I. la ora 10 a. m. în Teatrul Național.

1. Deschiderea adunării.
2. Proclamarea președinților de onoare.
3. Constituirea biroului.
4. Cuvântul ierarhilor.

Ședința II. la ora 4 p. m.

5. Votarea Statutelor.
6. Alegerea Consiliului general.
7. Alegerea membrilor de onoare.
8. Conferința prof. I. Lupaș.
9. Inscrierea membrilor.
10. Votarea manifestului către obștea ortodoxă.

Inchiderea adunării.

La ora 7 p. m. ședința Consiliului general pentru alegerea organelor statutare.

La ora 8^{1/2} p. m. *Concert religios* în sala festivă a Prefecturii județene, dat de Corul mixt al Episcopiei ortodoxe, sub conducerea dlui A. Bena, directorul Academiei de muzică din Cluj.

Cluj, la 14 Februarie 1933.

Comitetul de inițiativă:

Președinte: *Sextil Pușcariu*.

Membrii: *Prof. Gh. Bogdan-Duică, Prof. N. Bogdan, Prof. I. Cătuneanu, Prof. S. Cloran, Prof. S. Drago-*

mir, Prof. I. Lupaș, Prof. I. Mateiu, P. Meteș, Prof. V. Papilian, Prof. I. Popescu-Voitești, Gheorghe Sion, Prof. V. Stanciu, Prof. Gh. Stănescu.

NB. *Participanții se bucură de 50% reducere pe C. F. R. scoțând bilet întreg, care servește și pentru întoarcere pe lângă viza Episcopiei din Cluj. Pentru găzduire la Hotelurile „Astoria”, „Central” și „New-York”, unde se acordă iarăși o reducere însemnată pentru locuință și masă, — rugăm doritorii de a li se reține camere să se anunțe cel puțin cu 5 zile înainte la Secretariatul Episcopiei, altfel nu putem garanta avantajile menționate.*

Proiect.

STATUTELE

asociației mirenilor

„Frăția Ortodoxă Română” (F. O. R.)

Numele, sediul și scopul asociației.

Art. 1. Se înființează o asociație religioasă pentru Românii ortodocși din Mitropolia Ardealului, sub numele: „*Frăția Ortodoxă Română*”, (F. O. R.)

Ea este persoană juridică. Sediul central e în orașul Cluj.

Art. 2. Scopul asociației este:

- a) Să realizeze în viața personală și familială a membrilor săi învățăturile Mântuitorului;
- b) Să determine domeniul principiilor creștine-ortodoxe în toate domeniile sociale;
- c) să apere și să afirme în orice împrejurări credința ortodoxă, prestigiul și drepturile ei în viața de Stat;
- d) să prevină și să combată orice acțiuni dăunătoare Bisericii ortodoxe și Statului român întregit;
- e) să promoveze sentimentul de solidaritate și de ajutor mutual între membrii săi;
- f) să întrețină cultul figurilor de eroi și mucenici ai ortodoxiei românești.

Mijloace.

Art. 3. Mijloacele asociației pentru realizarea scopurilor sale sunt:

- a) *Spirituale:* servicii religioase, împărtășirea cu sf. Taine, meditații creștine, cursuri, conferințe, procesiuni, pelerinajii, editarea de cărți, reviste, ziare, etc. și răspândirea lor;
- b) *Materiale:* cotizații, donațiuni, subvențiuni, legate și alte isvoare eventuale.

Membrii.

Art. 4. Membrii asociației pot fi români ortodocși majori de ambe sexe, precum și instituții și societăți.

Curățiți-vă conștiința!

Nu este zi binecuvântată de Dumnezeu, în care să nu putem găsi prin jurnale, fel de fel de grozăvii, săvârșile de oameni, creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Mulți rămân în drumuri răniți, mulți cad în nesimțire și mulți sunt jefuiți de o mână răufăcătoare și necunoscută.

În întunecimile temnițelor, la umbrele răcoroase ale zidurilor umede, în subsolurile ocnelor, zac o sumedenie de păcătoși; unii meritând a se odihni în aceste gheene pământene, iar alții nevinovați, presupuși de cutareva crimă.

Într-o comună X., în anul trecut, în dimineața unei zile de vară, sătenii vorbeau pe 'ntrecute despre un om, care, după zece ani de când a ucis pe un vecin al său, s'a dus la postul de jandarmi și s'a anunțat că el este criminalul. „În zece ani de zile, eu nu am avut un ceas de fericire, un ceas, în care conștiința să nu mă mustre, pentru ceea ce am săvârșit” — se tânguia. Când Iuda, în urma vinderii Mântuitorului nostru Iisus Cristos, a luat banii, nu s'a simțit fericit ci i-a aruncat în mijlocul mulțimii, iar el în urma muștrării conștiinței sale, s'a spânzurat. Și astăzi se spânzură mulți în urma remușcării de conștiință.

Conștiința nu ne muștră numai pentru păcatele noastre grele, ci și pentru cele mai mici. Pentru a ne simți fericiți sufletește și odihniți trupește, trebuie să ne adresăm autorităților sufletești: preoților, ca aceștia să ne pună sub supravegherea gardianului sufletesc: ingerului bun. Prin sfânta taină a pocăinței, putem să ne lăpădam de diavolul care ne pândeste la

fiecare pas al vieții noastre pământene. Ne vom simți fericiți și cu conștiința împăcată, dându-ne pe față înaintea preotului faptele noastre rele, fără a ne fi rușine a le mărturisi, dacă nu ne a fost teamă și rușine a le săvârși.

Se apropie postul sfințelor sărbători ale Paștelor, pe care post suntem obligați și datorii a-l ține ca buni creștini. Fiecăruia îi este pus înainte spovedania: baia sufletească gratuită, doar în schimbul declarării, ca pe viitor să fim mai buni.

Câtă mângâiere și ce dar mare ne dă Biserica! „O fală veni să se mărturisească. La slăruința preotului duhovnic, de a și mărturisi toate păcatele, ea răspunse că nu mai are ce să mărturisească. Nu mult după aceea bolnăvindu-se greu de lingoare, începu să strige 'ntruna: „Preotul, să vină preotul!”... Când în urmă veni preotul, ea murise („Pilda 902. de P. S. Grigorie.)

O mulțime dintre copiii rău crescuți mor de tineri, iar în clipa morții, își strigă părinții pentru a-și da faptele lor pe față, păcatele săvârșite contra lor și contra prietenilor lor. Noi toți suntem fiii unuia, ai lui Dumnezeu. Să ne gândim că ceasul morții este în fața noastră în fiecare clipă și să strigăm pe părintele nostru sufletelesc ca să ne mântuiască de păcatele noastre, ca nu strigând în clipa ultimă, să fie prea târziu, și să fim morți sufletește.

Dumnezeu, iubește așa de mult pe om încât și-a dat pentru noi, pe Fiul Său, răstignit, pentru nemernicia noastră. Iar rugându-ne Lui ne vom mântui.

Domnului să ne rugăm și Lui să ne mărturisim întru căință și rugăciune. A. Crișan.

Din trecutul Aradului.

de Iosif Moldovan

(Continuare.)

În întreg teritoriul reînființatului județ al Aradului, afară de administratorul domeniului erarial și al principelui de Modena, numai *Sigismund Iojica* din Bârzava era singurul domn de pământ ungar cu drepturi recunoscute, astfel că pentru organismul administrativ financiar și justiciar al județului, s'au importat oameni din alte județe cari au fost împotriviți în pământurile aparținătoare comandamentului grăniceresc, fără a se ține seamă că acele pământuri, usurpate de grănicerii Sârbi, erau din moși strămoși proprietatea locuitorilor Români autohtoni.

Nemulțumirea provocată prin aceasta procedură nedreaptă a aruncat pe Români din Arad și satele învecinate în brațele coreligionarilor Sârbi, foarte îndârjiți în contra perfidiei stăpânilorilor.

Nesiguranța ce se crease a dat anză la dispoziții excepționale: mutarea reședinții județului la Șiria și plasarea armatei pentru asigurarea ordinii la sate, prin casele locuitorilor, pentru că cetatea cea veche și foarte uzată din Arad, nu servea destulă garanță pentru domnia dela județ.

Aceste demersuri au provocat și mai mari nemulțumiri la Români pentru că destrăbălările soldașilor verbuncași din elemente suspecte și imorale, au făcut viața insuportabilă.

Solidari cu sârbi, gata de plecare la frontiera Dunării, Români din Arad, Nădlac, Pecica, Semlac, Glogovăj, Șiria, Cuvin, Șoimoș, Pauliș, Măndruloc, Sântămaș ect. părăsindu-și casele și familiile, în primăvara anului 1751 pleacă să-și caute tericierea în alte țări, colonizați fiind apoi — dimpreună cu Sârbi din Panciova, Zenta, Zombor și Vârșeț — pe malurile râului Dnipru din Rusia, unde aveau să-i urmeze și bătrânii rămași la casele lor.

Surprinderea neplăcută, cauzată stăpânirii de aceasta întorsătură neașteptată, a fost atribuită de însuși prefectul Grassalcovici antipatiei iobagilor față cu noii lor domni de pământ și a lipsei de casă pentru elocarea armatei.

Pentru demolirea și molcomirea mulțimei exasperate, ce aștepta momentul plecării după scumpii lor emigrași, s'a făcut întreprinderi la domnia de pământ și la conducătorii armatelor, ca poporul să fie cruțat de maltratări, iar episcopul Aradului a fost trimis să-și viziteze și liniștească credincioșii pe la sate.

Dar nici aceste măsuri și nici chiar introducerea limbii române în administrarea atacerilor bisericesti, cu scop de a înstrăina pe Români de către Sârbi, n'a putut calma nemulțumirea și suprima dorul revederii celor plecași.

(Va urma.)

Crezul Tineretului Creștin.

Calea răului.

Într-o zi de toamnă a anului 1894 — ocazional — mă aflam în orașelul centru de plasă, la care aparținea și comuna, unde mi aveam domiciliul. Stând de vorbă cu un coleg-învățător, observai că pe lângă noi trec 2 jandarmi unguri ducând înaintea lor 6 feciori de români cu mâinele ferecate. M'am interesat la jandarmierie de soarta celor 6, unde am primit informația: cei 6 sunt din comuna Mocirloasa (o numim noi, — numele adevărat nu imoportă). Au fost prinși alaltăieri noaptea furând grâu din magazina unui proprietar, mai adăugând că atunci când au fost surprinși de un paznic, — l'au bătut în mod îngrozitor, așa că nu este speranță să mai rămâie în viață. Altcum, în fiecare săptămână avem cazuri de crime în comuna Mocirloasa.

Rău de tot, gândii eu. M'am interesat la judecătoria de ocol, unde am constatat, că comuna Mocirloasa are cam 400 familii cu cca 2.000 locuitori. Din aceasta comună, anual se înregistrează la judecătorie 200-250 procese pentru vătămări de onoare, calomnii, furturi, bătăi, omoruri ș. a.

De tot rău. Am consultat pe medicul de circumscipție, care mi-a desfășurat următoarea situație tristă: între toate comunele ce-mi aparțin, locuitorii din Mocirloasa sunt cei mai încercați de soartă. Nimic nu cunosc acești oameni ce ar putea fi mai sfânt decât pe perciunatul de cârciumar. Vara-iarna și iarna-vara de dimineața până noaptea târziu cârciuma este fixită. Beau și iarăși beau, când pe bani gata când pe așteptare. Ca urmare, o sărăcie fără seamăn. Toți sunt datorți doar și cu cuiul din perete. Copii epileptici, tuberculoși, sdrențoși, cu fața ce nu seamănă a oameni — îngrozindu-te să-i privești. Pușcăriași destui.

Amar și jale. Mă frământa gândul ziua și noaptea întrebându-mă: oare unde zace sămânța răului? Mi-am dat răspunsul: cauza cu motivele ei o voi descoperi-o numai în comuna Mocirloasa, la fața locului.

A doua zi de Cărciun am asistat la serviciul divin în biserica din Mocirloasa, unde am stat până la sfârșit. Am numărat pe cei prezenți: 7 bărbați (cu preotul și învățătorul), 9 femei și câțiva copii și fete. Notez că satul nu avea preot, fiindcă murise nu de mult, iar cel care servia acum era din comuna vecină, — iar învățătorul era începător.

Dar ceilalți credincioși unde sunt? — întrebai eu. La crâciumă fu răspunsul. Cum pe vremea slujbei? Da pe vremea slujbei sunt în birt pe de 10 ori mai mulți ca în biserică. Voesc, D-le coleg, să mă conving.

Merserăm la cârciumă, care era plină plinuță. Cu mare, mic, tânăr bătrân, — iar diavolul-perciunat se plimba printre ei surâzând pe sub musteașa-i roșie și nasul încovoia. Cântări obscene, strigăte cu verbe murdare, injurături la adresa lui D-zeu, a popii, a dascălului și a tot ce există sub lună și subsoare.

Acesta este infernul lui Dante-zisei în mine.

Cu colegul am vizitat mai multe familii țărănești a căror capi erau la birt. Ceva nemai pomenit. Case cu pereți crepați, înăuntru numai murdărie și un miros ce te isbea. Gospodina ca vai de lume. N'avea ce să mânânce cu copiii cari sunt gol ca vai și-amar de ei. Intr'adevăr acești copii nu aveau făptură omeneasă, cugetai că acum au fost aduși din balamuc — cu privire lor ingrozitoare.

După ce am luat masa la învățătorul, am căutat să am informații precise asupra răului ce bănuie în aceasta comună, spre care scop invitase la școală 5 gospodari cinstiți, cari se feriseră de lepră și cu cari putem sta de vorbă.

După o conversație mai îndelungată, am constatat: înainte cu 7 ani locuitorii comunei Mocirloasa au fost oameni de treabă. Ascultau cu toți sfaturile binvoitoare ale preotului și a învățătorului. Deodată însă roala norocului s'a întors. Intr'o bună zi comuna M. căpătă de notar pe un român renegat cu o familie maghiarizată. Acest notar, cât și familia lui n'a intrat în raporturi sociale cu popa și dascălul valah cum îi numea el, ci se împrietenia cu ișig și familia acestuia. Notarul nu-i putea suferi pe țărani „puturoși“ (cum le zicea el), dar perciunatul căuta toate mijloacele de a-i împreteni cu cârciuma lui.

Ce nu i-a sucses jidanului, pe când nu avea sprin, i-a succes acum prin notarul, care zi de zi jucau cărți împreună și sfătuindu-se cum să se poată îmbogăți din truda bieților țărani români.

Cum și-au ajuns scopul, voiu enara de allădată. Chișineu-criș, Februarie 1933.

Dimitrie Boariu
director școlar.

De pe fronturile Tinerimei organizate.

1.) Liceul «Moise Nicoară: Societatea Sfântul Gheorghe».

Sub președinția onorifică a P. C. Sale pâr. catihet S. Ștefea s'a constituit societatea religioasă «Sf. Gheorghe» a elevilor de curs superior dela liceul «Moise Nicoară».

Noul comitet de conducere e prezidat de elevul Pascu Teodor din cl. VII vicepreședinte e elevul Constantinescu Gh. cl. VI, secretar Lucaș L. Mihail cl. VII casier Dobândă Toma cl. VI și Maghiș V. din cl. V ajutor de secretar.

Ședințele sunt bilunare. Programul e alcătuit cu selectivitate din dezertații, declamări și solo de canto. Activitatea depusă e de caracter pur religios-moral, iar scopurile de ordin filantropic.

Liceul de fete: Societatea Sfânta Ecaterina.

În ziua de 14 Noembrie 1932 a avut loc, în sala de meditații a internatului eparhial, ședința de constituire a comitetului societății sf. Ecaterina dintre elevetele liceului de fete E. Gh. Birta, pentru anul școlar 1932—1933. Președintă de onoare: Dna directoară Florica Bucurescu. Director al societății: Pr. Nicolae

Tandru. Președintă activă: Letiția Buziu cl. VII Viceprez. de onoare: Dș. Eugenia Papp prof. de muzică. Vicepreședintă: Melania Anușca cl. VII. Secretară: Alina Serescu cl. VII. Casieră: Elena Mateescu cl. VII Controloră: Gligor Eva cl. VII. Bibliotecari: Boșontea Elena și Mihujia Lucia cl. VII. Samarineanul milostiv: Bălan Ana, Herțeg Margareta și Martăș Maria cl. VII Membri de onoare: Pâr. consilier Dr. Gh. Ciuhandu și Dș. direct. Tullia Bogdan.

Intr'o ședință următoare președinta Buziu L. și-a început activitatea cu vorbire-program, care se va publica la timp potrivit pentru râvna cu care-a fost lucrată și pentru a vedea preocupările și foloasele societăților religioase pentru tineretul școlar.

Cu un pas mai înainte.

Existența societății Sf. Gheorghe, a invocat trezirea «Lumina Tineretului».

Dacă cărțile bune, cuprind icoana muncii și cercetărilor altora și ne ajută ca în timp puțin să trăim mult, atunci revista «Lumina Tineretului» apărută sub patronajul iubitului nostru păstor sufletesc, P. S. Episcop Grigorie, cu siguranță se poate numi «fermamentul moral» al tineretului.

Binefăcătorul scop al acestei reviste, este de mare valoare, pentru că știut este: cea mai importantă chestie într'o țară, este educația cetățenilor ei, iar cei mai importanți oameni într'o țară, sunt aceia, cari educă pe locuitorii ei.

Revista tineretului e bine venită. Drept aceea, tineretul să se închine acestui cadou, iar îndrumările ei să le primească, ca și călăuză în viață. Tinerilor! Cetiți și răspândiți revista voastră, primiți cu dragoste povețele ce vi-se dau în ea, pentru că isvorec din inimă curată, iubitoare și dornică de a vă vedea, fii cinstiți, credincioși, a sfintei noastre biserici, a păstorilor ei și a scumpei noastre patrii.

L. Dublea

Literatură Creștină.

Stâlpul de osândă.

Panica ce s'a produs, ar fi provocat mare nenorocire, dacă nu s'ar fi rărit mulțimea de mai înainte, prin plecarea fraților dela adunare, refugiați din calea crucii, ce se desvăluse pe perețele odăii.

Cei ajunși în curte, află poarta cea mare — dela intrarea din stradă — răsturnată, iar caii, trecuți peste ea cu trăsura sfărâmată, sbătându-se, rânchizând înfuriați, să se scape de legăturile încalcite în jurul picioarelor lor.

După desprinderea și liniștirea cailor, cu faciile aprinse, pregătite pentru înmormântare, bărbații pornesc — pe urmele din zăpadă — să adune lucrurile risipite și se vadă de soartea omului, care scăpase frânele din mână.

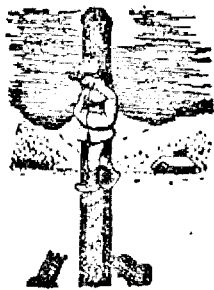
În curând s'au descoperit în zăpadă, când o roată, când o leucă, leasă, loitrată; într'un târziu aflară și coșciugul desfăcut și aruncat într'o parte și în alta, cu aschiile din trânsul răsfire și bătute de vânt în

toate părțile, dar crucea dela coșciug și omul dispărut nu lăsară nici o urmă de aflat.

Întorși acasă desnădăjduiți și cu planul de a-și continua cercetările la ziua, ei au fost întimpinați de un străjan al primăriei, că niște trecători au adus vestea, că la pământul de la rugă a lui Florea, se află un om, legat de lemnul crucii cu o curea.

— Și-o fi stâns zilele bietul Florea, căzut sub blăstămii mamei sale, — își ziseră neamurile și vecinii, prinzând caii la o trăsură și plecând să vadă de cel spânzurat.

Se făcuse ziua deabinele, când ajunseră la crucea, care — spre marea lor uimire — se transformase într'un stâlp de osândă, după cum se deprinsese Florea

să numească Sfta Cruce.

Cele două brațe putredese deprinseseră dela locul lor și căzură într'o parte și în alta, s'au implântat în zăpadă până'n genunchi.

Florea, legat cu cureaua dela brâu pe subsuori atârna de partea de sus a stâlpului de osândă, fără grai și fără suflare. Se părea a fi înghețat. Și fiindcă ninsoarea și viscolul nu mai încetaseră din seara trecută, în jurul crucii nu se mai aflau urme, din cari să se poată afla cum ajunse pe cruce și de ce se spăriară caii?

După luarea de pe cruce și pornirea cu el spre casă, unii dintre neamuri au fost trimiși la oraș după coșciug, ca să fie înmormântat deodată cu mamă-sa.

Abia după sosire acasă și așezarea lui pe pat, observară oamenii că înghețatul dă semne de viață.

Frecat fiind cu zăpadă, după sfatul unor femei bătrâne, mortul se trezi și își recăpătă conștiința, dar nu putea vorbi.

Sosind între aceste și oamenii trimiși după coșciug, spuneau, că sosindu-le vestea despre reînviere, n'au adus coșciug, dar aduseră o cruce, înțelegând dela tâmplar, că Florea, n'a cumpărat și cruce la coșciugul mamei sale.

Auzind Florea aceasta convorbire a celor din jurul său, sări din așternut și făcu semne, să-i se aducă crucea,

Cu ochii înlăcrimați, sărută cruce ce i s'a adus, apoi, ridicându-se din așternut, este dus, să sărute pentru ultimată mână mamei sale, terminându-se prohodul, în fața întregului sat.

Căzând în genunchi în fața sicriului Florea înalță mâinile spre mama-sa în semn de rugăciune și își face semnul crucii.

Mama l'a iertat. Florea își recăpătă graiul zicând: „Crucea este nădejdea și mântuirea noastră“.

Întorcându-se apoi soția și neamurile sale dela mormânt, el deslega misterul, prin următoarea spovedanie în fața preotului:

«Plecând la oraș după coșciug, m'am frământat cu dorința mamei, de a-i pune cruce la mormânt.

Ca să nu mă fac de râsul satului și de ocara fraților în adunare, m'am determinat să n'ascult de dorința mamei și n'am cumpărat cruce.

În momentul acela s'a întunecat cerul și crivățul ce începuse se, m'au silit să mă ascund în blană, lăsându-mă în grija cailor, pre cari în preajma pădurii îi cuprinsese se o neliniște și răpiră trăsură în goană turbată.

Tiparul Tipografiei Diecezene Arad.

Trezindu-mă din aiureala ce mă cuprinsese am pus mâna pe frâne. Auzind urletul lupilor ce ne urmăreau cam la 100 pași, trag cu trăsură lângă cruce, singurul loc de scutire în apropiere. După loitra trăsurii, mă avântai pe brațele crucii și lăsaî caili în grija Domnului.

Din vârful crucii, călărind pe una dintre brațe, priveam cu îngrozire fuga disperată a beșilor călușei, ce o luaseră a razna peste hotar, urmăriți de fiarele turbate.

Norocul lor a fost trăsură, care isbindu-se în dreapta și în stânga împiedeca apropierea lupilor de cai.

Pe unii din cei rămași în urma l-am văzut întorcându-se și dând târcoala în jurul crucii, urlând înfricoșat, se ridicau spre mine, asvârlind zăpada cu picioarele, ca și cum ar dori să scoată crucea din rădăcini.

Simțeam cum mișcă crucea sub mine. Degetele mânilor îmi înghețara și nu mai aveam putere să mă țin cu ele de cruce. Atunci îmi vine ideea să mă leg cu cureaua dela brâu de brațul de sus al crucii și să mi ascund mâinile în mânecile sumanului.

Ce s'a mai întâmplat nu știu. Când m'am trezit eram în pat sub groaza visului ce mi tulburase mintea și mi sgudui se întreaga ființă.

Cei din jurul patului vorbeau de crucea adusă mamei mele. Numai în momentul acela mi-am putut da seamă de realitate.

Sculându-mă din pat, cu ajutorul oamenilor ajunsei la sicriul mamei mele în cursul prohodirii, rugându-o să mă ierte, aducându-mi aminte de cuvintele ce ni le-a adresat pe patul morții.

— Mulțumescu-ți Tîe Doamne, că m'ai mântuit de moartea cea fioroasă, de a fi spintecat de fiarele sălbatice, prin crucea fiului Tău, a Domnului nostru Isus Hristos!»

Cu aceasta rugăciune își încheiase Florea spovedania.

În ziua de 14 Septembrie asistând la stânta utrenie din satul unde ajunsesese-mi în cursul prăbegiilor împreunate cu slujba ce o aveam, un faran tiner dar cu pletele albite, cânta cu ochi scaldați în lacrimi stihira Evangheliei pe glas 6: „Crucea lui Hristos nădejdea creștinilor, povățuitoarea celor rătăciți, limanul celor înviforați, ceia ce ești în războaie învingere, lumii întărire, bolnavilor tămăduire, morților înviere, îndură te spre noi“.

Atunci am auzit aceasta întâmplare a bietului om ce cânta cu ochii scaldați în lacrimi, care devenise cel mai sărguincios cercetător al sfințelor servicii și cel mai convins cititor al bisericii noastre strămoșești.

Iosif Moldovan.

Poșta Redacției.

Dintre încercările trimise reținem strofele despre „Credința“ de M. Avramescu cl VI norm.

Stranele vechi și prăfuite,
Biserica din lemn de nuc,
Ori glasuri slabe și sfinte
Fac spre Tine să apuc?!..

Năframa la icoană, lumânări,
Credința până la ceșire,
Frunți oplecate în tăceri
Și rugă, rugă și amintire.

Redactor: Pr. C. Turicu str. Dorobanților 27.

El sunt:

- a) *fondatori*, dacă contribuie odată pentru totdeauna, cu cel puțin 5000 Lei;
- b) *pe viață*, dacă se înscrie, odată pentru totdeauna, cu suma de 1000 Lei;
- c) *activi*, cu o cotizație anuală de 100 Lei;
- d) *ajutători*, cu o cotizație anuală de 20 Lei;
- e) *onorari*, pe cari după propunerea motivată a Consiliului general, îi proclamă Congresul asociației, în virtutea meritelor deosebite pentru biserica ortodoxă.

Drepturi și datorii.

Art. 5. Membrii fondatori, pe viață, activi și onorari au dreptul să fie aleși în organele de conducere și să ia parte cu vot deliberativ la adunările și congresele asociației.

Membrii ajutători au vot consultativ.

Toți membri sunt datori să susțină, să propage și să apere cu convingere, scopurile și interesele asociației, așa cum sunt precizate în Statutele ei.

Calitatea de membru se dobândește prin înscriere și plata cotizației.

Neîmplinirea obligațiilor statutare duce la pierderea calității de membru, pe care o pronunță Comitetele secțiilor eparhiale, cu drept de apel la Consiliul general, care decide în ultima instanță.

Organizarea asociației

Art. 6. Asociația se compune din:

1. *Organizația centrală*, cu un

- a) Congres general
- b) Consiliu general
- c) Comitet de direcție
- d) Comitet de cenzori.

2. *Secția tineretului academic*, cu

- a) Adunarea generală și
- b) Comitet central.

Organizația centrală.

Art. 7. Congresul general se ține în fiecare an în luna Septembrie. El se convoacă de către Consiliul general, fie la sediul asociației, fie în localitatea desemnată de Congresul general.

Art. 8. Congresul general se compune din toți membrii asociației. Ședințele sunt publice și la desbateri poate lua parte ori care membru.

Hotărârile, însă, se iau numai cu votul membrilor fondatori, pe viață, activi și onorari. Membrii ajutători au vot consultativ.

Ordinea de zi a congresului o stabilește Consiliul general, care decide și în privința propunerilor venite din afară.

Chestiuni, cari nu sunt puse pe ordinea de zi, nu pot fi discutate în Congres.

Președintele de onoare al Congreselor generale este totdeauna unul dintre ierarhii prezenți.

Art. 9. Atribuțiunile Congresului general:

- a) stabilește directivele pentru viața și activitatea asociației;
- b) alege pe membrii Consiliului general și al Comitetului de cenzori;
- c) hotărăște asupra raportului general și a propunerilor puse pe ordinea de zi.
- d) votează bugetul și dă descărcarea pentru gestiunea anului trecut.

Toate alegerile asociației se fac pe o perioadă de 6 ani.

Art. 10. Consiliul general se compune din membrii aleși și de drept, anume.

- a) aleși 24 membrii ordinari și 12 supleanți;
- b) de drept președintele și secretarii secțiilor eparhiale, al secției tineretului academic și al secției feminine.

Membrii supleanți participă la ședințe cu vot consultativ și vor înlocui, în caz de absență, pe membrii ordinari, cu toate drepturile acestora.

Consiliul general se constituie în cea dintâi ședință, alegând din sânul său: un președinte, un secretar general și un casier central.

Președintele secțiilor eparhiale sunt vice-președinți de drept al Consiliului general.

Consiliul general este organul suprem de conducere al asociației, potrivit puterilor ce i le conferă Statutele și Congresul general.

Art. 11. Consiliul general alege din sânul său un *Comitet de direcție*, compus din 9 membri, cari exercită, prin delegație, atribuțiunile consiliului general.

În lipsa președintelui, Comitetul de direcție desemnează pe unul din membrii ca locșitor.

Membrii Comitetului de direcție trebuie să-și aibă domiciliul în orașul Cluj.

Art. 12. Atribuțiunile Comitetului de direcție sunt:

- a) Executarea hotărârilor congresului și ale Consiliului general;
- b) elaborarea și aplicarea planului de muncă al asociației și rezolvirea afacerilor curente;
- c) coordonarea, stimularea și controlul activității secțiilor.

Pentru păstrarea legăturii normale cu autoritatea Bisericii, un *cleric asistent*, delegat de Episcopia dela sediul asociației, va face parte din Comitetul de direcție.

Art. 13. *Cassierul central* ține registrul membrilor, se îngrijește de încasarea cotizațiilor, poartă contabilitatea averii asociației și întocmește raportul anual de gestiune.

Ori ce cheltuieli se face cu aprobarea Comitetului de direcție.

Art. 14. *Comitetul de cenzori* se compune din 5 membri. El examinează registrele și conturile de gestiune, prezentând raport Congresului general, care dă descărcarea.

Organizația exterioară.

Art. 15. În fiecare eparhie se va constitui o *Secție eparhială*, cu membrii înscrși în condițiile Statutelor de față.

Sediul secției va fi în orașul de reședință a Episcopiei.

Fiecare secție are:

- a) o adunare generală;
- b) un comitet eparhial;
- c) un casier;
- d) un comitet de cenzori.

Art. 16. Adunările generale eparhiale se țin anual în luna Iunie.

Atribuțiunile organelor eparhiale sunt în genere următoarele:

a) *Adunarea generală* alege: pe președintele secției, pe secretar, pe membrii comitetului și pe cenzori. Indrumă activitatea secției, potrivit scopurilor generale ale asociației. Hotărăște asupra raportului general și a propunerilor dela ordinea zilei. Votează bugetul și dă descărcarea pentru gestiunea anului trecut.

b) *Comitetul eparhial* conduce secția în conformitate cu Statutele și cu directivele Consiliului general, înființează filiale și comitete, controlând munca lor.

La ședințele comitetului va lua parte și un cleric asistent, delegat de Episcopia locului.

c) *Casierii și Cenzorii* au, prin analogie, atribuțiunile stabilite pentru casierul și cenzorii centrali.

Art. 17. Secția *tineretului academic* va avea câte o *subsecție* în fiecare Eparhie, pe al cărei teritoriu se găsesc școli academice.

Amănuntele de organizare se vor stabili, în Regulamentul de aplicare, de către Consiliul general al asociației, cu avizul reprezentanților tineretului.

Art. 18. Doamnele membre vor fi organizate într-o *secțiune specială*, potrivit dispozițiilor din Regulament, urmând ca ele să se ocupe în deosebi de operele de *milă creștină* ale asociației.

Art. 19. Asociația și secțiile ei vor fi reprezentate în afacerile civile și de ori ce altă natură, de către președinții lor.

Averea asociației.

Art. 20. Asociația fiind persoană juridică, are drept la patrimoniu, destinat scopurilor ideale ce urmărește.

Averea dobândită de ea pe căile arătate la art. 3 se administrează în conformitate cu prevederile Statutelor și cu hotărârile Congresul general.

Art. 21. Cotizațiile încasate dela membrii fondatori și pe viața, se administrează de organele centrale pentru scopurile generale ale asociației.

Din taxele membrilor activi și ajutători 80% rămân Secțiilor eparhiale, 20% se varsă Consiliului general pentru interesele obștești ale asociației.

În fiecare an, organele competente vor întocmi un inventar și un bilanț, despre averea asociației, așa cum prevăd legile în vigoare.

Dispoziții tranzitorii.

Art. 22. Asociația se va putea desființa numai de un Congres general, convocat în regulă, la care să participe majoritatea membrilor cu drept de vot deliberativ. Hotărârile se iau cu $\frac{2}{3}$ a celor prezenți.

Dacă nu se prezintă numărul necesar de membrii, se face o nouă convocare, cu termen de 30 zile, când hotărârile se vor lua cu majoritatea absolută a celor prezenți.

În caz de desființare, averea asociației trece în părți egale asupra celor cinci Eparhii ale Mitropoliei ardelenne.

Art. 23. Statutele de față devin obligatorii după votarea lor de către Adunarea generală de constituire.

Art. 24. Modificarea Statutelor este rezervat Congresului general.

Un Regulament de aplicare, întocmit de Consiliul general, va lămurii și va complectă dispozițiunile cuprinse în Statute.

Frăția ortodoxă Buteni.

Marți, în 13 II. 1933, intelectuali ortodocși români din tractul Buteni au ținut în biroul oficiului protopresbiteral, sub prezidiul protiereului Ștefan R. Lungu, ședința de Constituire în vederea congresului Asociației Intelectualilor ortodocși români din Cluj. S'a ales președinte de vârstă Dl. Dr. A. Grozda avocat în Buteni, secretar Dl. I. Balaban ziarist și învățător, iar casier Dl. Dr. A. Munteanu avocat în loc.

Conducerea va lua contact cu intelectuali din tract, în vederea participării a cât mai mulți intelectuali la congresul din Cluj. Delegați oficiali au fost desemnați Dnii Dr. A. Grozda și Dr. S. Dan, înaintând un memoriu către Congres, cuprinzând punctele. 1. Reunirea Bisericilor românești. 2. Sectarismul și reglementarea lui. 3. Complectarea Legii Cultelor cu sancțiuni. 4. Incriminarea infracțiunilor sectare în noul Cod penal. 5. Francmasoneria și ocultele. 6. Reforma învățământului universitar în sens creștin. 7. Organizarea vieții bisericești în orașe. Totatătea probleme vitale, de soluționarea cărora depinde clustea și mărirea Bisericii noastre.

Fie în ceas bun!

Rap.

Aderării din Jimbolia la „Frăția ortodoxă-română”

Subsemnații enoriași ai parohiei ort. rom. din Jimbolia, aderăm cu entuziasm la grandioasa și înălțătoarea mișcare religioasă ortodoxă, poraită de către elita intelectualilor noștri mireni din Cluj și din întreg Ardealul și Banatul, cu binecuvântarea Arhierilor noștri, — mișcare, care are de scop strângerea rândurilor mirenilor ortodocși, conștienți, din întreaga Țară, spre a lupta, sub egida Bisericii ortodoxe-române, cu mai mult succes, la întronarea dreptății, legalității și moralității și deci la regenerarea și învierea vieții României întregite, asaltată cu furie de francmasonerie și de celelalte mișcări oculte, subversive.

Ca niște demni ostași ai lui Cristos suntem gata să ne înșurim și să luptăm, sub flamura Crucii, pentru

biruința bisericii strămoșești și gloriificarea neamului românesc.

Semnăturile: Dr. Ioan Gețla, medic, Dr. Gavrilă Buzea medic-veterinar, Malor Mănăilă Andrei, Locotentent Tibera Octavian, Căpitan Cristea Cristache, Aurel Vulcu magistrat, Gheorghe Nicoară avocat, Sever Ciucudeanu avocat, Stan Alecu avocat, Sever Cadariu dir. cf., Coriolan Peril dir. postel, Liviu Cismașiu contabil, Nicolae Constantinescu șeful stației, Rusalin Giulvezan notar, Anghel Gheorghe notar, Radovici Ioan comisar pol., și funcționarii: Lucaciu Romulus, Chișozan Moise, Ioan Dabu, Anghiolu Iosif, Gheorghe Stoicescu, Aurel Milovan, Gheorghe Claci, Nicolae Baloescu, Ioan Toconită, Gheorghe Maltec, Nicolae Bogdan, Ioan Jebedia, Cadariu Vasile, Dionisie Voșcinaru, Aurel Iorga, Mihașiu Ioan, Cristea Petre, Ciutacu Nastase, Lazar Martin și Nicolae Moldovan.

Cum trebuie să postim.

Cu ajutorul prea bunului Dumnezeu am ajuns în pragul postului mare; timp sfânt, timp de pregătire, timp de reculegere sufletească, prin care ne putem învrednici a serba ziua cea măreață, ziua cea plină de bucurie, ziua învierii Domnului.

Cu câteva săptămâni înainte sfânta noastră Maică Biserică ne-a pus înainte exemple de pocăință „Vameșul și Fariseul” pe „Fiul cel rătăcit” și în cele din urmă icoana înfricoșătoare a judecării vltoare. Toate acestea au fost așezate în adins de sfânta noastră Maică Biserică pentru ca să trezească și în sufletele noastre dorul de pocăință și reînnoșare sufletească, ca a vameșului din Evanghelle și a Fiului cel rătăcit. Adevărata pocăință prescrisă de Biserică se săvârșește cu ajutorul postului. Încă în Testamentul vechiu citim că Dumnezeu a așezat postul imediat după ce l-a făcut pe Adam, poruncindu-i „Din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca vei muri. Facere 2,17. Tot în Testamentul vechiu citim că Moisie a postit 40 pe zile și 40 de nopți, atunci când a primit tablele legii pe muntele Sinai. Eșire — 34,28. Iar în Testamentul nou însuș Mântuitorul Hristos înainte de a începe activitatea Sa mesianică a postit 40 de zile și 40 de nopți. Mat. — 4,2. Iar cu ocazia vindecării Lunaticului, Mântuitorul a zis către ucenici: „Acest solu de demoni nu ies afară fără numai cu rugăciune și post Mat. 17,21”. Din aceste citate vedem cât de necesar și folositor este postul pentru ca să ne putem pregăti și noi pentru ziua învierii Domnului.

Omul fiind o ființă dihotomistă, sigur că și păcatele au să provină atât dela corp cât și dela suflet. Pentru aceasta și postul trebuie să privească atât tămăduirea trupului cât și a sufletului. Postul material este abținerea dela anumite mâncări și băuturi într'un timp anumit

Postul sufletesc este acela pe care ni-l recomandă Dumnezeu prin gura prorocului Isaia: „Iată postiiți ca să vă clorovați și să vă certați, ca să băteți răutăcios cu pumnul, și nu postiiți cum cere ziua acela ca să vi se huda strigătul sus... Iată postul plăcut mie „Dezleagă lanțurile răutății, deznoadă legăturile robiei, dă drumul celor asupriți și rupe ori ce fel de jug, împarte-ți pâinea cu cel flămând și adu în casa ta zecii nenorociți fără de adăpost. Vezi pe un

om gol, acopere-l și nu-l fotoarce spatele semenului tău. Atunci tu vei striga și El va zice, Iată-Mă. Isaia — 58,4—9. Acest post, recomandat de Dumnezeu prin gura prorocului Isaia, trebuie însoțit de căință adevărată și înrîstare pentru păcatele săvârșite, căci cel ce se căește cu adevărat, recunoaște greutatea păcatelor sale și sfinții părinți au recunoscut căință pentru păcate. Sfântul Ioan gură de Aur zice: dacă lacrimile lui Petru putură să șteargă un păcat așa de mare, căci a se lepăda de Dumnezeu era ceva mare, și totuși lacrimile au șters aceasta. Sfântul Ciprian zice: „Căiți-vă, frații mei, și cu inima înfrântă cercetați-vă păcatele. Pe lângă căință trebuie îndreptare, că zice sfântul Vasile cel Mare: Spre a se mântui nu e de ajuns celor ce se căesc a se depărta de păcate, trebuie să aducă roade adevărate de pocăință. Deci să ne folosim de acest timp al postului învierii Domnului, făcând fapte demne de pocăință, iar la sfârșitul postului să ne prezentăm în fața preotului duhovnic, mărturisindu-ne păcatele noastre, ca și fiul cel rătăcit bătrânului tată. Și atunci vom auzi și noi glasul lui Dumnezeu prin preoții săi: Fiii aceștia morți erau și au înviat, perduți erau și s'au aflat și în felul acesta vom simți cu adevărat, în sufletele noastre, adevărata bucurie pentru învierea Domnului.

Preot. D. P. Nedelcu
Neculele, R-Sărat.

Cronica pocăiților.

Revenire la ortodoxism. Tânărul baptist Dașcău Milentic, de profesie pantofar, domiciliat în comuna Fenș, care înainte de aceasta cu trei ani s'a baptizat și primit botezul baptist la Arad, pe lângă îndeplinirea formelor legale și rânduelei canonice la data de 12: Ian. a. c., a făcut trecerea, revenind la credința ortodoxă.

Pentru a se vedea odată mai mult ce înseamnă credința baptistă și care este valoarea ei din toate punctele de vedere, reproducem mai jos — din cuvânt în cuvânt — scrisoarea tânărului trecut la ortodoxie pe care înainte de revenirea sa a trimis-o preotului parohiei Fenș, cerând reprimirea în credința ortodoxă.

Cucerniciei Sale Părintelui Adam Micluța Fenș. Subsemnatul Dașcău Milenti în etate de 21 ani, de ocupație pantofar, în urma discuțiilor religioase ce am avut cu Sf. Voastră de când am venit acasă dela Arad, m'am convins pe deplin că toată credința baptistă în care am fost și cu ținut cu felurite ademeneli de baptiștii din Arad și din Fenș, este o adâncă rătăcire în pustiul plerzării sufletești, fiindcă cel căzut și prins în mrejele baptismului ajunge pe nesimțite în cea mai grozavă orbire sufletească, din care apoi puțin mai au tării a scăpa, care scăpare numai prin reînnoșarea la sf. maică biserică ort. o mai poate dobândi. De aceasta tării sufletească bunul D-zeu m'a învrednicit și pe mine, căci deși în urma marilor stăruințe a baptiștilor Arădani pe lângă mine în timpul meu de băiat cu minte încă nedesvoltată, am fost dus în greaua rătăcire și botezat, totuși acum am ajuns să cunosc calea adevărului și să mă lepăd de aceasta sectă.

Mărturisesc că deși timp de trei ani am fost baptist trecut legal și botezat în aceea rătăcită credință, totuși inima mea și sufletul meu totdeauna a fost în sf. bis. ort. dela care am primit adevăratul bo-

tez și lumina vieții. De altă parte, văzând bunătața ce partați de poporul nostru spre binele și fericirea lui, s'a trezit în mine un mare și arzător dor sufletesc să reviu la vechea mea credință în care m'am născut și în care îmi sunt părinții, frații și rudeniile și ca fiul rătăcit (Luca 15 V. 11-12) întorcându-mă din calea pierzării sufletesci, viu cu umilință și vă rog să mă reprimiți și pe mine în staulul creștinismului adevărat. Regret cu multă părere de rău rătăcirea în care am orbecat timp de trei ani, rugând pe bunul Dumnezeu să mă lerte. Dascăl Milentie pantofar.

Tot în această comună, la data de 27 Febr. 1932, a mai revenit la ortodoxism tânăra baptistă Gașan Frona, care timp de 18 ani a fost ținută în cătușele bapșismului, la care dată a primit și sf. taină a botezului.

Pr. M.

INFORMAȚIUNI.

PERSONALE. P. S. Sa *Episcopul nostru Grigorie a sosit dela București Sâmbătă în 18 Februarie l. c. Duminică în 19 l. c. a fost la Lipova, iar Marți în 27 Februarie l. c. a plecat iarăși la București la ședințele sfântului Sinod și ca să aranjeze mai multe cauze de ale eparhiei noastre prin diferitele Ministere.*

Societățile comuniste au fost dizolvate. Comuniștilor, cari vor să turbure liniștea în țară, li s'a închis apa la moară. Cărmuirea a dat un ordin prin care sunt împrăștiate și scoase de sub puterea legii toate organizațiile și asociațiile comuniste.

Duminica nu se lucrează. Strașnică și aspră poruncă a dat Mussolini, șeful guvernului italian, ca adevăc nu este îngăduit nici unui funcționar să lucreze Duminica și sărbătorile. Ci ei să meargă obligator la biserică, la slujba religioasă. Asta ar trebui să fie și la noi, dar tot cu aspră poruncă.

Aviz.

Rugăm cu insistență pe P. C. conducători de oficii parohiale, cari au primit din calendarul Eparhial exemplare spre desfacere, să binevoiască a regula costul lor, returnând totodată pe cele nevândute.

Administrația Tipografiei și
Librăriei Diecezane, Arad.

Publicațiune de licitație.

Lucrările de tâmplărie artistică, sculptor și strungar, precum și lucrările de pictură murală și decorativă, aurire și bronzare, necesare la biserică ort. rom. din Arad-Șega, se vor da în întreprindere în ziua de 12 Martie 1933, ora 4 d. m. la oficiul parohial din Arad-Șega, când consiliul parohial se va pronunța asupra ofertelor înaintate.

Ofertele se vor face pe blanchete întocmite în acest scop, cari se vor procura dela oficiul parohial, unde se pot vedea și planurile și condițiile de licitație, în fiecare zi de lucru între orele 8-12 a. m. și 2-4 d. a.

Ofertele închise în plic se vor înainta până în de 11 Martie c. la oficiul parohial din Arad-Șega.

Consiliul parohial.

Parohii vacante.

Conform ord. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 457/1933 se publică concurs pentru alegerea de preot la parohia vacantă de clasa a II-a din Fădimac, cu următoarele emolumente și anume:

- Sesiunea parohială constatătoare din 30 jugere cadastrale și 2 jugere primite dela Stat prin reforma agrară, parte arător, parte fânaț.
- Stolele legale.
- Birul legal, care se ia din oficiu.
- Casa parohială cu 2 camere, cuină, cămară și supraedificate și terenul parohial treipătrare de juger.

e) Eventualul ajutor dela Stat, pentru care comuna bisericască nu garantează.

Alesul preot este obligat să catehizeze la școala primară din loc, fără altă remunerație.

Recurenții, cu prealabila știre a protopopului tractual, se vor prezenta, într'o Duminică, ori Sărbătoare, în Sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie și rituale.

Cererile, însoțite de adnexe necesare și adresate Consiliului parohial ort. rom. din Fădimac, se vor înainta, în termenul concursual, oficiului protopopesc ort. rom. din Balliț.

Recurenții din altă dieceză vor alătura, la cererile de concurs, act, că au binecuvântarea Prea Sf. Sale părintelui Episcop eparhial spre a putea recurge.

Dat din ședința Consiliului parohial ort. rom. din Fădimac, ținută în 15 Ianuarie 1933.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: Ioan Trifu protopopul Ballițului.

—□—

3-3

Conform ordinul Ven. Consiliu Eparhial Nr. 1535/1933, prin aceasta se publică din oficiu concurs cu termen de recurgere de 30 de zile pentru îndeplinirea postului de paroh în parohia nou înființată din Periam, pe lângă următoarele emolumente:

- Sesia parohială constatătoare din 32 jughere,
- Stolele legale și birul legal.
- Ajutorul de Stat, pentru care comuna bisericască nu garantează. Parohia este de clasa primă rurală.

Alesul va suporta toate dările după beneficiul preotesc.

Alesul preot va catehiza la școala primară din loc, fără altă remunerație.

Recurenții, cu prealabila știre a protopopului tractual, se vor prezenta într'o Duminică sau sărbătoare în parohia bis. ort. române din Periam pentru a sluji, respectiv cuvânta.

Recurenții din alte dieceze vor dovedi că au binecuvântarea Prea Sfinției Sale Domnului Episcop Diecezan de a recurge.

Cererile de recurs, însoțite de anexele necesare, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Periam, se vor înainta în termen concursual oficiului protopopesc ort. rom. din Comloșul Mare.

Dr. Ștefan Cirolanu

protopop ort. rom.

1-3